Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

СИЛАБУС

Дисципліна з підготовки магістра:
(ВБ 2.2.1) ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА

Спеціальність	228 Педіатрія
Освітня програма	**ОПП «Педіатрія» (2022)**
Рівень вищої освіти	Магістр
Навчальний рік	2026- 2027
Статус дисципліни (обов'язкова/ вибіркова)	Вибіркова
Мова викладання	українська
Загальне навантаження	8 кредитів ЄКТС
Курс / семестр	6 курс / XI,XII
Укладач (і)	Ph.D., асистент кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2 Л.М.Сурсаєва
Викладач (і), гостьові лектори	д.мед.н., професор В.М. Жебель, д.мед.н., професор С.Е.Лозинський
Місце проведення, контакти	кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2, вул. В. Стуса, 11 (КНП "ВОКМРЦВВРЗН ВОР"), intmed.mf2@vnmu.edu.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Коротка анотація курсу, актуальність.

Внутрішня медицина як навчальна дисципліна ґрунтується безпосередньо на вивченні студентами пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики інших клінічних дисциплін (педіатрії, загальної хірургії), а також інших базових дисциплін (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології, анатомії людини, патоморфології, фізіології та патофізіології, мікробіології, вірусології та імунології, радіології) й інтегрується з цими дисциплінами. Внутрішня медицина – це дисципліна, яка закладає фундамент для засвоєння студентами знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін та формує уміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

Засвоєння дисципліни «Внутрішня медицина» на VI курсі проходить у вигляді модуля (ведення хворих із основними симптомами та синдромами в кардіологічній, ревматологічній, гастроентерологічній, пульмонологічній, гематологічній та нефрологічній клініці).

Пререквізити освітнього компонента.

Анатомія людини, історія медицини, медична біологія, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, патоморфологія, патофізіологія, медична і біологічна фізика, медична хімія, біоорганічна та біологічна хімія, українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова, безпека життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки, мікробіологія, вірусологія, фармакологія, латинська мова та медична термінологія, клінічна анатомія і оперативна хірургія, медична інформатика, догляд за хворими, пропедевтика внутрішньої медицини, загальна хірургія, радіологія, медична психологія.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета та завдання курсу, компетентності (загальні, спеціальні), значення для професійної діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Внутрішня медицина» є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «*Внутрішня медицина*». є:

• проводити опитування і клінічне обстеження хворих із основними захворюваннями та аналізувати їх результати;

• визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань; • аналізувати типову клінічну картину, виявляти клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань;

• встановлювати попередній діагноз найбільш поширених захворювань; • призначати лабораторне та інструментальне обстеження хворих з найбільш поширеними захворюваннями та їх ускладненнях;

• на підставі оцінки результатів лабораторного та інструментального обстеження, проводити диференційний діагноз, обґрунтовувати та встановлювати клінічний діагноз найбільш поширених захворювань;

• визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні найбільш поширених захворювань;

• визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювань; • призначати лікування, в тому числі прогноз-модифікуюче, найбільш поширенихзахворювань та їх ускладненнях;

• визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозуневідкладного стану;

• надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану;

• проводити первинну і вторинну профілактику найбільш поширених захворювань; • оцінювати прогноз та працездатність хворих із найбільш поширенимизахворюваннями;

• вести медичну документацію;

• дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності. • розвивати клінічне мислення;

• активно набувати ізакріплювати практичні навички.

Компетентності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 10. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

Спеціальні (Фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК 1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнтів, в тому числі дітей різних вікових груп.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК4. Здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці та відпочинку здорових пацієнтів, в тому числі дітей та при лікуванні захворювань.

ФК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.

ФК6.Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.

ФК7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.

ФК9. Навички надання екстреної медичної допомоги.

ФК10. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК11. Навички виконання медичних маніпуляцій.

ФК12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування.

ФК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів, планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

ФК14. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

ФК15.Здатність до проведення експертизи працездатності.

ФК16.Здатність до ведення медичної документації.

ФК 17. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень

здоров’я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.

Значення для професійної діяльності.

Вивчення дисципліни «Внутрішня медицина» є фундаментальним етапом, який трансформує теоретичну базу здобувачів освіти у готовність до самостійної клінічної діяльності шляхом інтеграції знань для ведення пацієнтів із складною коморбідною патологією, опанування чітких алгоритмів надання невідкладної медичної допомоги та відпрацювання навичок диференціальної діагностики в умовах реального часу. Ця дисципліна формує зріле клінічне мислення, базуючись на принципах доказової медицини та сучасних міжнародних протоколах, забезпечує практичне освоєння медичної документації та деонтологічних навичок комунікації.

Постреквізити освітнього компонента.

Інфекційні хвороби, епідеміологія, онкологія, клінічна фармакологія, педіатрія, дитячі інфекційні хвороби, медична генетика, організація охорони здоров’я, хірургія, травматологія і ортопедія, клінічна імунологія та алергологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога, радіаційна медицина, нейрохірургія.

Безпосередньо постреквізитами дисципліни «Внутрішня медицина», є знання, уміння і навички, що здобуваються студентами на факультеті післядипломної освіти протягом проходження інтернатури по відповідній спеціальності.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе :

ПРН 1. Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти здобувати сучасні знання. Встановлювати відповідні зв’язки для досягнення цілей. Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.

ПРН 2. Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання. Вміти розв’язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності; зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за прийняття рішень у складних умовах

ПРН 3. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 4. Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації. Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності. Встановлювати відповідні зв’язки для досягнення результату. Нести відповідальність своєчасне використання методів саморегуляції.

ПРН 5. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи.
Організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.

ПРН 6. Мати достатні знання державної мови та базові знання іноземної мови. Вміти застосовувати знання державної мові, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою. Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності. Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.

ПРН 7. Знати основи інформаційних і комунікаційних технологій та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 8. Знати свої професійні обов'язки, вміти визначити мету та завдання при їх виконанні,

нести відповідальність за якісне виконання поставлених завдань.
ПРН 9. Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки. Формувати достатній рівень правової культури необхідний для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я. Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність.
ПРН 10. Знати проблеми збереження навколишнього середовища та шляхи його збереження. Вміти формувати вимоги до себе та оточуючих щодо збереження навколишнього середовища. Вносити пропозиції відповідним органам та установам щодо заходів до збереження та охороні навколишнього середовища. Нести відповідальність щодо виконання заходів збереження навколишнього середовища в рамках своєї компетенції.
ПРН 11. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити фізикальне обстеження пацієнта, використовуючи стандартні алгоритми дослідження на підставі знання про людину, її органи та системи, в умовах закладу охорони здоров'я або за його межами.
ПРН 12. Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4: 1-2, 7, 10, 12-15, 17, 26, 29, 31, 45, 47).
ПРН 13. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1: 4, 5, 12, 23, 26, 27, 34, 39, 41) шляхом прийняття обґрунтованого рішення. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2: 37-38; 40-49; 51-55). Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4: 1-2, 7, 10, 12-15, 17, 26, 29, 31, 45, 47) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2: 37-38; 40-49; 51-55) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого. Встановлювати попередній клінічний діагноз (за списком 2: 37-38; 40-49; 51-55) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу.
ПРН 14. Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2: 37-38; 40-49; 51-55) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації на підставі попереднього клінічного діагнозу. ПРН 15. Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2: 37-38; 40-49; 51-55) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації у т.ч., у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН 16. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2: 37-38; 40-49; 51-55) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації у т.ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН 17. Встановити діагноз невідкладного стану (за списком 3: 2, 8, 11, 18-20, 24, 31) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (закладі охорони здоров'я та за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм. ПРН 18. Визначати тактику надання екстреної та невідкладної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3: 2, 8, 11, 18-20, 24, 31) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.
ПРН 19. Надавати екстрену та невідкладну медичну допомогу шляхом прийняття обґрунтованого рішення на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3: 2, 8, 11, 18-20, 24, 31) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.
ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5: 1-4, 12) на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого

рішення та використовуючи стандартні методики.
ПРН 23. Формувати, в умовах закладу охорони здоров’я, його підрозділу на виробництві, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров’я людини, серед закріпленого контингенту населення диспансерні групи хворих; групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Здійснювати систему заходів первинної профілактики в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини (скринінг, профілактичний медичний огляд, звернення за медичною допомогою).
ПРН 24. Планувати та проводити профілактичні й протиепідемічні заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб (за списком 2: 37-38; 40-49; 51-55) в умовах закладу охорони здоров’я на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи. Виявляти в умовах закладу охорони здоров’я, використовуючи статистичні й лабораторні методи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення. Проводити виявлення і ранню діагностику інфекційні захворювання (за списком 2: 37-38; 40-49; 51-55), первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби.
ПРН 25. Визначати тактику обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду; тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду; розраховувати та призначати необхідні продукти харчування дітям першого року життя.
ПРН 26. Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров’я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів, використовуючи стандартну технологію. Готувати звіти про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи за типовою формою.

3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Вид занять	**Години**
Лекції:	**-**
Практичні заняття:	**100**
Самостійна роботи:	**140**
Всього	**240**

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема та зміст заняття
1.	Ведення хворого з артеріальною гіпертензією, гіпертензивним кризом, гострою серцевою недостатністю
2.	Ведення хворого з хронічним болем в грудній клітці
3.	Ведення хворого з болем в грудній клітці, що виник гостро. Курація хворого з гострим коронарним синдромом, тромбоемболією легеневої артерії

4.	Ведення хворого з порушенням серцевого ритму та провідності
5.	Ведення хворого з шумом в серці, кардіомегалією (міокардити, кардіоміопатії), перикардитами, набряковим синдромом та ХСН
6.	Ведення хворого з болем у спині та кінцівках, суглобовим синдромом, із системними захворюваннями сполучної тканини.
7.	Ведення хворого з дисфагією та печією , болем у животі, діареєю, закрепами
8.	Ведення хворого з жовтяницею, гепатомегалією та гепатолієнальним синдромом, портальною гіпертензією і асцитом.
9.	Ведення хворого з легеневим інфільтратом
10.	Ведення хворого з хронічним кашлем, бронхообструктивним синдромом
11.	Ведення хворого з сечовим, нефротичним синдромом, хронічною хворобою нирок
12.	Ведення хворого з анемією, лейкозами, геморагічним синдромом
13.	Диференційований залік

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування та тестування,комп'ютерне опитування та тестування, розв'язання ситуаційнийзадач
*Підсумковий контроль дисципліни – **диференційований залік**	Проводиться на останньому практичному занятті і оцінюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання,демонстрація практичних навичок

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні контролі	За системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів за екзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	**A**	відмінно	зараховано
170-179,99	**B**	добре	
160-169,99	**C**		
141-159,99	**D**	задовільно	
122-140,99	**E**	задовільно	
60-121,99	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента де

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

8. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам

«Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf) .

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/ загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поводження в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацювують навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. *Для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» на практичних заняттях студент має бути одягнений в медичний халат, в іншому випадку здобувачі не допускається до заняття,

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри внутрішньої медицини медичного факультету № 2; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Під час перебування на клінічних базах здобувачі зобов'язані виконувати вимоги лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів. При введенні в лікувальному закладі режиму карантинних обмежень обов'язкове строге виконання його вимог. Форма одягу при вході у стаціонарні відділення: змінне взуття, медичний халат і шапочка. При собі мати медичну маску, рукавички, антисептик. Пронесення з собою верхнього одягу, взуття, громіздких речей не дозволяється. Заборонене самовільне, без дозволу викладача, торкання до апаратури, обладнання та інструментарію. Під час співбесід з хворими та їх родичами, а також поза стаціонаром здобувачі зобов'язані дотримуватись етико-деонтологічних принципів, вимог чинного законодавства про збереження інформації. Категорично забороняється поширювати медичну та особисту інформацію пацієнтів у будь-який спосіб (в т.ч. у соцмережах, усних розповідях тощо). Під час контактів з персоналом та дискусій в процесі навчання сповідуються принципи толерантності, ввічливості та взаємоповаги, не допускається виклична, некоректна, провокативна поведінка.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри https://www.vnmu.edu.ua/ кафедра внутрішньої медицини медичного факультету № 2) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету

(інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/ кафедравнутрішньої медицини медичного факультету № 2 Студенту/аспіранту/форма навчання/курс/навчально-методичні матеріали.

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

9. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів https://www.vnmu.edu.ua/кафедра студенту/аспіранту

ЛІТЕРАТУРА

Базова з дисципліни «Внутрішня медицина»:

1. Денесюк В.І., Денесюк О.В. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. – К.: МОРІОН, 2019. – 960 с.
2. Денесюк В.І., Мороз В.М., Денесюк О.В. Аритмії та блокади серця: 30-річний науково практичний досвід вивчення порушень ритму серця з урахуванням рекомендацій доказової медицини; Практичне керівництво / Київ: Центр ДЗК, 2017 – 560 с.
3. 30 невідкладних станів у терапії: Навчальний посібник / За ред. проф. Ю.М. Мостового. – Київ: Центр ДЗК, 2017 – 128 с.
4. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи. Нормативні показники. Трактування змін. /За редакцією проф. Ю.М. Мостового. – 27-те вид., доп. і перероб. – Київ: Центр ДЗК, 2020. -792 с.
5. Джон Хемптон, Джоанна Хемптон Основи ЕКГ. Переклад 9-го англійського видання. – Медицина. – 2020. – 234 с.
6. Кардіологія: навч. посіб. / В.Д.Сиволап, Д.А. Лашкул. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2018. – 199 с.
7. Сиволап В.Д. Невідкладні стани в кардіології / В.Д. Сиволап, С.М. Кисельов, Д.А. Лашкул, О.П. Бондаренко // Навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів медичного та педіатричного факультетів з дисципліни Внутрішня медицина. – Запоріжжя. – 2017. – 260 с.
8. Скибчик В. А., Соломенчук Т. М. Практичні аспекти сучасної кардіології. — Львів: Мс, 2017. — 416 с., іл..
9. Скибчик В. А. Практичні аспекти сучасної кардіології / В. А. Скибчик, Т. М. Соломенчук. – Вид. 2-ге, допов. – Львів : Мс,2019. – 424 с.
10. Гастроентерологія. Підручник: У 2 Т. - Т.2 / за ред. проф Н.В Харченко., О.Я. Бабака. - Кіровоград: Поліум, 2017. – 432 с.
11. Серцева недостатність: рекомендації CCS/CHFS 2020 p. Chan M., Rajda M., Ross H. J. et al. (2020) CCS/CHFS Heart Failure Guidelines: Clinical Trial Update on Functional Mitral Regurgitation, SGLT2 Inhibitors, ARNI in HFpEF, and Tafamidis in Amyloidosis. Society Guidelines, 36(Iss. 2): 159–169 (https://doi.org/10.1016/j.cjca.2019.11.036).
12. Уніфікований клінічний протокол первинної і вторинної (спеціалізованої) медичної

допомоги: профілактика серцево-судинних захворювань. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13.06.2016 №564
13. Наказ Міністерства охорони здоров’я України 15.06.2016 №597 Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги при фібриляції передсердь.
14. Суправентрикулярна тахікардія: рекомендації ESC 2019. Brugada J., Katritsis D.G., Arbelo E. et al. (2019) 2019 ESC Guidelines for the management of patients with supraventricular tachycardia. Eur. Heart J., 00: 1–66, doi:10.1093/eurheartj/ehz467.
15. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги при стабільній ішемічній хворобі серця. Наказ Міністерства охорони здоров'я 2.03.2016 № 152.
16. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги при легеневій гіпертензії у дорослих. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 21.06.2016 № 614
17. Електронний документ «Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. Остеоартроз», 2016.
18. Наказ МОЗ України від 11.02.2016 № 90 «Про затвердження та впровадження медико технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при запальних захворюваннях кишечника». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Запальні захворювання кишечника (хвороба Крона, виразковий коліт)».
19. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування / Всеукр. асоц. кардіологів ; За ред. В. М. Коваленка [та ін.]. - 3-те вид., переробл. і допов. - Київ : Моріон, 2018. - 223 с.
20. Уніфікований протокол надання медичної допомоги дорослим хворим на негоспітальну пневмонію. Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антибактеріальна терапія та профілактика. - Київ, Національна академія медичних наук України- 2016.
21. Бронхіальна астма : адаптов. клініч. настанова, заснована на доказах / Нац. ін т фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського, Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика, Асоц. фтизіатрів і пульмонологів України ; уклад.: Ю. І. Фещенко, Д. М. Бойко,В. К. Гаврисюк [та ін.]. – Вид. офіц. – Київ : НАМН України, 2019. – 113 с.
22. Рекомендації EULAR (2019) лікування ревматологічних захворювань (подагри,остеоартриту, ревматоїдного артриту)
23. Журавльова Л., Олійник М., Сікало Ю., Федоров В. Основи діагностики та лікування захворювань суглобів. – Медкнига. – 2020. – 272 с.
24. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антимікробна терапія та профілактика». – Київ, Національна академія медичних наук України, 2019
25. Свінціцький А.С. Діагностика та лікування ревматичних захворювань: навчальний посібник. – Медкнига. – 2017. – 372 с.
26. Клінічна пульмонологія : навч. посіб. / І.М.Скрипник, Н.Л. Соколюк, О.Ф. Гопко; ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: ТОВ « Фірма «Техсервіс», 2016. – 260 с. ISBN978- 617-7038-45-9.
27. Кишенькове керівництво Глобальної стратегії діагностики, лікування та профілактики ХОЗЛ Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease, GOLD, перегляд 2019 р. / Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. 2019. №7(120). С.52-68.
28. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах Бронхіальна астма. – Київ, Національна академія медичних наук України, 2020 переробл., доповн. – Кіровоград: Поліум, 2017. – Т. 2. – 432 с., іл., табл.; 4 стор. кольор. вкл.
29. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) третинної

(високоспеціалізованної) медичної допомоги Цироз печінки та його ускладнення, 2016
30. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 12.05.2016 № 439 Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги Хронічний лімфоїдний лейкоз.

Допоміжна з дисципліни «Внутрішня медицина»:

1. Свінціцький А. С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини : [навч. посіб. для лікарів-інтернів і студентів мед. закл. вищ. освіти] / А. С. Свінціцький. – Київ : Медицина, 2019. – 1008 с.
2. Клінічна лабораторна діагностика. Підручник за редакцією проф. Л.Є. Лаповець. – Медицина. – 2021. – 504 с.
3. Електрокардіологічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології. Навчальній посібник. Затверджено вченою радою ЛНМУ ім. Д. Галицького. Видавець Марченко Т.В. Формат А5. Скибчик В.А., Скибчик Я.В. – 2021. - 164 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

. Електроннаадресасайтууніверситету: http://vnmu.edu.ua
2.Електроннаадресасайтубібліотекиуніверситету:http://library.vnmu .edu.ua
3. Всесвітня організація охорони здоров'я http://www.who.int/en/
4. Центр тестування https://www.testcentr.org.ua/uk/
5. МОЗ України https://moz.gov.ua/
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan
7. Український кардіологічний портал http://ukrcardio.org/
8. Асоціація АритмологівУкраїни https://asar.org.ua
9. Платформа для кардіоспільноти https://cardioprostir.com.ua
10. Всеукраїнська асоціація кардіологів України https://cardiohub.org.ua
11. Асоціація інтервенційних кардіологів України https://stent4life.com.ua/association
12. Кардіохірургія та інтервенційна кардіологія http://csic.com.ua/ua/vseukrainska-asotsiatsiia-fakhivtsiv-z-arytmolohii-ta elektrofiziolohii-sertsia
13. Медичні калькулятори: https://www.mdcalc.com/
14. Відкритий освітній ресурс Empendium. https://empendium.com/ua/
15. Міжрегіональне товариство спеціалістів доказової медицини:http://www.osdm.org/index.php
16. Останні новини у світі медицини, клінічні випробування та міжнародні гайдлайни(http://www.medscape.comhttps:
17. The European Society for Emergency Medicine http://eusem.org
18. Авторитетне фахове видання для медиків по всьому світі British Medical Journal. https://www. bmjdotcom/
19. http://www.esmo.org/Guidelines/Haematological-Malignancies
20. https://ehaweb.org/organization/committees/swg-unit/scientific working-groups/structure-and-guidelines/
21. http://www.gastro.org/guidelines
22. https://www.rheumatology.org.uk/practice-quality/guidelines/
23. https://www.escardio.org/Guidelines/Clinical-Practice-Guidelines 24. www.ginasthma.org
25. http://ukrgastro.com.ua/
26. https://www.umj.com.ua/

Силабус з дисципліни «Внутрішня медицина» обговорено та затверджено на засіданні кафедри внутрішньої медицини медичного факультету № 2 (протокол від «27» серпня 2026 р.).

Відповідальний(а) за курс:

Ph.D., асистент кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2 — Людмила СУРСАЄВА

Завідувач кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2 д.мед.н., професор — Вадим ЖЕБЕЛЬ